

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320200418
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6320200418.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu v právnej veci navrhovateľa D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. 2, XXX XX R. R., zastúpený advokátkou JUDr. Korneliou Múkerovou, so sídlom Advokátskej kancelárie ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica, proti G. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX/XX, XXX XX W. Balog, o zrušenie vyživovacej povinnosti otca k plnoletému dieťaťu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6Pc/5/2020-45 z 21.04.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v I. a II. výroku m e n í tak, že zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči G. R., nar. XX.XX.XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/101/2007-78 zo 14.11.2007, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/23/2008-103, zo dňa 11.03.2008 na 4.000,- Sk (132,78 Eur) mesačne počnúc dňom 01.12.2019.

odôvodnenie:

1. Na návrh otca D. R. zrušil súd jeho vyživovaciu povinnosť voči plnoletej dcére G. R. určenú naposledy rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/101/2007-78 zo 14.11.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/23/2008-103 z 11.03.2008 na 132,78 Eur mesačne dňom 20.02.2020 a vo zvyšku návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol. Návrh posúdil súd prvej inštancie podľa § 62 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj Zákon o rodine) a vyslovil názor, že návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti otca voči plnoletému dieťaťu môže vyhovieť len odo dňa 20.02.2020, kedy bol jeho návrh doručený Okresnému súdu Brezno, pretože v prípade plnoletého dieťaťa nemožno rozhodovať o období pred podaním návrhu na začatie konania. V konaní mal súd prvej inštancie za preukázané, že dcéra navrhovateľa G. R. ukončila štúdium na Q. univerzite v D., W. designu a umenia M. Sutnara dňom XX.XX.XXXX, následne bola zaradená do evidencie ÚPSVaR R. ako uchádzačka o zamestnanie a od 01.12.2019 nastúpila do pracovného pomeru u zamestnávateľa SKI Čertovica s.r.o., so sídlom Vysoká pri Morave. Ukončením štúdia na vysokej škole sa G. R. prestala pripravovať na budúce povolanie a stala sa schopnou sama sa živiť, preto vyživovacia povinnosť otca voči nej už netrvá.

1.1 Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj C.m.p.) rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V zákonnej lehote napadol rozsudok súdu prvej inštancie navrhovateľ s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj C.s.p.). Súd prvej inštancie podľa názoru navrhovateľa nesprávne právne posúdil vec, keď podľa § 78 Zákona o rodine nezrušil vyživovaciu povinnosť otca voči plnoletému dieťaťu od dátumu zmeny pomerov, ale iba od dátumu podania návrhu na súd. Zákon o rodine v § 78 ods. 1 ustanovuje, že súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Zmena rozsudku odsudzujúca plniť v budúcnosti

splatné dávky alebo splátky, ak sa podstatne zmenili pomery rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov aj podľa § 231 Civilného sporového poriadku. I keď je možné súdne rozhodnutie o výživnom meniť len na návrh, neznamená to, že by k zmene pomerov (zníženiu alebo zrušeniu vyživovacej povinnosti) nemohlo dôjsť od okamihu, kedy nastala zmena pomerov, a teda i za dobu pred podaním návrhu. Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči dcére od 01.10.2019. Dcéra s navrhovateľom dlhodobo nekomunikuje, neoznámila mu presný dátum ukončenia štúdia na vysokej škole ani nástup do zamestnania. Až na základe vykonaného dokazovania sa navrhovateľ dozvedel, že sa jeho dcéra zamestnala 01.12.2019, preto navrhuje zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa sa voči G. R. zrušuje dňom 01.12.2019.

X. Marianna R. súhlasila s odvolaním navrhovateľa a bola rovnakého názoru, že vyživovacia povinnosť otca voči nej by mala skončiť dňom 01.12.2019.

4. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa podľa § 34 C.s.p., ktoré sa aplikuje aj na konania podľa Civilného mimosporového poriadku (§ 2 ods. 1 C.m.p.) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci a zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie podľa § 385 ods. 1 C.s.p. na odvolacom pojednávaní nebolo potrebné a dospel k názoru, že odvolanie navrhovateľa je v plnom rozsahu dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v I. a II. výroku je potrebné podľa § 388 C.s.p. zmeniť.

5. Právoplatné a vykonateľné rozhodnutia ukladajúce povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenia pomery rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok, keďže v čase rozhodovania o uložení takejto povinnosti nie je možné predvídať okolnosti, ktoré nastanú v budúcnosti. Procesnoprávnym základom pre zmenu právoplatného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti je ustanovenie § 231 Civilného sporového poriadku, ktoré výslovne určuje, že zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

6. Možnú zmenu rozhodnutia o výživnom pripúšťa aj hmotné právo, Zákon o rodine v § 78 taktiež vo väzbe na zmenu pomerov. Navrhovateľ správne v odvolaní uvádza, že ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine v druhej vete upravuje len to, že zmena alebo zrušenie výživného na iné ako maloleté dieťa je možná len na návrh, ale zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva zákaz zmeny rozhodnutia aj do minulosti pred podaním návrhu na súd. Súd prvej inštancie si nesprávne vyložil ustanovenie § 78 Zákona o rodine, v ktorom nie je uvedené, že zrušenie alebo zníženie výživného je možné len od podania návrhu, iba to, že takéto konanie môže začať len na návrh.

7. Z písomných prejavov účastníkov konania bolo zistené, že plnoletá dcéra navrhovateľa je schopná sama sa živiť od 01.12.2019, kedy sa zamestnala a svojou prácou si vie obstaráť vlastný príjem na úhradu svojich potrieb. Ku dňu 01.12.2019 súhlasila so zrušením vyživovacej povinnosti navrhovateľa aj G. R..

8. Odvolací súd podľa § 62 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči plnoletej dcére dňom 01.12.2019 z dôvodu, že od tohto dňa nie je dcéra navrhovateľa odkázaná na neho výživou, je schopná sama sa živiť a vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu trvá len do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Zmenou rozsudku súdu prvej inštancie sa zo zákona zrušil aj III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku účastníkov konania na náhradu trov konania. Odvolací súd samostatným výrokom o nároku účastníkov na náhradu trov konania nerozhodoval z dôvodu, že takýto návrh zo strany účastníkov konania podaný nebol a podľa § 57 C.m.p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).